

Γ' ΤΑΞΗ ΓΕΝ. ΛΥΚΕΙΟΥ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

ΟΜΑΔΑ Α

ΘΕΜΑ Α1

A.1.1. Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων:

- α) Συνθήκη ειρήνης της Φρανκφούρτης
- β) Νοεμβριανά
- γ) Η δίκη της Νυρεμβέργης

(Μονάδες 15)

A.1.2. Κάνετε την αντιστοίχιση των αναφερομένων στις δύο στήλες:

1. Ανακήρυξη της αβασίλευτης δημοκρατίας στην Ελλάδα	α. 1989
2. Σύμβαση των Στενών	β. 1878
3. Συνθήκη του Αγίου Στεφάνου	γ. 1924
4. Σύμφωνο Μολότωφ – Ρίμπεντροπ	δ. 1841
5. Πτώση του Τείχους του Βερολίνου	ε. 1942

(Μονάδες 10)

ΘΕΜΑ Α2

A.2.1. Οι δύο συνθήκες που συνδέθηκαν με τον Ελευθέριο Βενιζέλο ήταν των Σεβρών και της Λοζάνης. Αφού καταγράψετε το περιεχόμενό τους, (Μονάδες 8) συγκρίνετέ τις ως προς τα θέματα που αφορούσαν την Ελλάδα. (Μονάδες 5)

- A.2.2.** α) Πώς και γιατί η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα μετεξελίχθηκε σε Ευρωπαϊκή Ένωση; (Μονάδες 6)
- β) Η σημασία της συγκρότησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. (Μονάδες 6)

ΟΜΑΔΑ Β

ΘΕΜΑ Β1

Με βάση τα ακόλουθα παραθέματα και τις ιστορικές σας γνώσεις, να προσδιορίσετε το χαρακτήρα της Επανάστασης των Ελλήνων το 1821. (Μονάδες 25)

Κείμενο Α'

Το ζήτημα περιπλεκόταν ακόμα πιο πολύ από τον ειδικό και πολύπλοκο χαρακτήρα του ελληνικού κινήματος. Βέβαια, ήταν ένα κίνημα εθνικό αλλά και κίνημα ενός χριστιανικού λαού ενάντια στον μουσουλμάνο κατακτητή, του οποίου δεν ήταν εύκολο να υποστηριχθεί η νομιμότητα. Τέλος, ήταν κίνημα ενός λαού που σ' εκείνη τη ρομαντική εποχή και μόνο το άκουσμα του ονόματός του είχε τόση δύναμη υποβλητική που ξεσήκωσε ομόφωνη την παγκόσμια κοινή γνώμη, την οποία οι κυβερνήσεις, ακόμα και οι πιο απολυταρχικές, έπρεπε να υπολογίζουν. Οι φιλελεύθεροι όλων των χωρών, εκείνοι που πρώτοι ξεσήκωσαν αυτό το φιλελληνικό ρεύμα, πρόβαλλαν κυρίως τον εθνικοαπελευθερωτικό χαρακτήρα του κινήματος. Ο αγώνας των Ελλήνων ήταν και δικός τους αγώνας και έπαιρνε χαρακτήρα εκδίκησης ενάντια στις αντιδραστικές δυνάμεις που είχαν καταστείλει τα ευρωπαϊκά απελευθερωτικά κινήματα. Οι άνθρωποι των γραμμάτων πάλι ονειρεύονταν την ανάσταση της κλασικής Ελλάδας, ενώ οι συντηρητικοί και οι βασιλόφρονες, που βλέπανε πίσω απ' την ελληνική εξέγερση τις ραδιουργίες των φιλελευθέρων, απέφευγαν αρχικά να πάρουν τη θέση ή παρέμεναν εχθρικοί. Τελικά όμως, η ελληνική υπόθεση κέρδισε ένα μεγάλο τμήμα τους, προτάσσοντας τον χριστιανικό χαρακτήρα του κινήματος, χωρίς ωστόσο και να εγκαταλείψουν την πολεμική τους ενάντια στους φιλελευθέρους. Έτσι, η ελληνική υπόθεση αποτελούσε ένα θέμα εσωτερικής διαμάχης ανάμεσα στις ανταγωνιζόμενες κοινωνικές δυνάμεις των χωρών της Ευρώπης.

Νίκος Σβορώνος, *Ανάλεκτα νεοελληνικής ιστορίας*. Εκδ. Θεμέλιο (4)1995, σ.232-233.

Κείμενο Β'

Επιστολή Αδ. Κοραή προς Αλ. Υψηλάντη 20/6/1821

[...] ο λόγος είναι για την οικοδόμηση νέου πολιτεύματος, θεμελιωμένου στην ευνομία [...] και παλαιοί και νέοι φιλόσοφοι όλοι συμφωνούν ότι βάση της πολιτείας είναι η ευνομία. Συμφωνούν ακόμα και σε τούτο: ότι η ευνομία δεν μπορεί να στερεωθεί χωρίς ισονομία, στην οποία όλοι χωρίς εξαίρεση να κυβερνώνται από τους ίδιους νόμους, όλοι επίσης να τιμωρούνται, όταν τους παραβαίνουν, και όλοι να παίρνουν τις ίδιες αμοιβές και ωφέλειες από αυτούς (τους νόμους). Καθώς καθένας συνεργάζεται για το κοινό συμφέρον, η λέξη “προνόμιο” ταραξεί όσους το ακούν ως πολιτική βλασφημία. [...] Όλοι επιδιώκουν την ευδαιμονία και η ίδια επιθυμία ξεσήκωσε και τους Γραικούς (τους Έλληνες) κατά του άγριου τυράννου, ο οποίος είχε εξορίσει από την Ελλάδα όλα τα μέσα της ευδαιμονίας.

Ελεύθερα διασκευασμένο κείμενο από το βιβλίο : Π. Μ. Κοντογιάννη, “Επιστολαί ανέκδοτοι Κοραή και προς Κοραήν”, *Περιοδικό Χιακά Χρονικά*, τ.5, σελ. 31-39.

ΘΕΜΑ Β2

Αξιολογώντας τις ιστορικές σας γνώσεις και τα στοιχεία των παραθεμάτων αναλύστε:

- α) τις οικονομικοκοινωνικές επιπτώσεις της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης του 1929 **(Μονάδες 14)** και
 β) τις πολιτικές επιπτώσεις της στην Ευρώπη και στην Αμερική. **(Μονάδες 11)**

Κείμενο Α

Αν και σε διαφορετικό βαθμό η κρίση θα πλήξει κοινωνικά κάθε ομάδα και κάθε χώρα της Ευρώπης. Οι αγρότες υποφέρουν περισσότερο στις σιτοπαραγωγικές χώρες της Ανατολικής Ευρώπης, όπου η πτώση των πωλήσεων και η μείωση των καλλιεργειών χειροτερεύουν τη θέση των αγροεργατών και επισπεύδουν την πτώχευση των μεγάλων γαιοκτημόνων. Οι μισθωτοί στον τομέα του εμπορίου και της βιομηχανίας πλήττονται από την κάμψη των μισθών, τον περιορισμό των ωρών εργασίας και ιδίως από την ανεργία. Στις χώρες με μεγάλο αριθμό ξένων μεταναστών, όπως η Γαλλία (3 εκατομμύρια ή 7% του πληθυσμού στα 1931), η οργή των εργατών διοχετεύεται συχνά σ' αυτούς, τους εσωτερικούς εχθρούς, που «είχαν έρθει να πάρουν τη δουλειά των ντόπιων» και να μεταδώσουν «ανατρεπτικές ιδέες». Τέλος οι μεσαίες τάξεις πλήττονται από τις υποτιμήσεις (εισοδηματίες), τις πτωχεύσεις και το μαρασμό του λιανικού εμπορίου (χειροτέχνες και μαγαζάτορες, έρμια του ανταγωνισμού των μεγάλων επιχειρήσεων), ή ακόμη τα αντιπληθωριστικά μέτρα (δημόσιοι υπάλληλοι) που παίρνουν ορισμένες κυβερνήσεις, για να αναχαιτίσουν την κρίση. Πάμπολλοι είναι στις κοινωνικές αυτές κατηγορίες όσοι ρίχνουν το φταίξιμο για την κρίση και την αποτυχία των διαφόρων θεραπειών της στην αδυναμία του φιλελεύθερου δημοκρατικού καθεστώτος.

S. Bernstein – P. Milza, *Ιστορία της Ευρώπης, Διάσπαση και ανοικοδόμηση της Ευρώπης από το 1919 έως σήμερα, τ.3*, Εκδ. Αλεξάνδρεια . Αθήνα 1997 , σ. 68-69.

Κείμενο Β

Ο αμερικανικός καπιταλισμός αναδιοργανώνεται το 1929, οι επιχειρήσεις των οποίων η παραγωγή υπερβαίνει το ένα εκατομμύριο δολάρια χρησιμοποιούν το 58% του εργατικού δυναμικού έναντι 36% που χρησιμοποιούσαν το 1914 και πραγματοποιούν το 70% της παραγωγής έναντι 49% το 1914.... Πρόκειται για ένα νέο φαινόμενο βιομηχανικής συγκέντρωσης, πολύ πιο σημαντικό από εκείνο που χαρακτήριζε τον ώριμο καπιταλισμό μετά το 1880. Αυτή η συγκέντρωση που γίνεται κυρίως σε σύγχρονους τομείς πραγματοποιείται με την επέκταση ή τη συνεργασία επιχειρήσεων σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Στην αυτοκινητοβιομηχανία ο Φορντ δημιουργεί θυγατρικές επιχειρήσεις στον Καναδά (1904), στην Αγγλία (1911), στη Γαλλία (1929), στη Γερμανία (1932). Μετά το 1929 η Τζάνεραλ Μότορς απορροφά την αγγλική Βώξολ και τη γερμανική Όπελ.

Ζαν Λεφέβρ-Ζαν Ζώρζ, *Η σύγχρονη εποχή*, αναδημοσίευση από το: Σκουλάτου, Δημακοπούλου, Κόντη, *Ιστορία νεότερη και σύγχρονη, γ' λυκείου*, τεύχος β, ΟΕΔΒ 2002, σ. 165.